

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-33>

УДК 657:633

Кріль Андрій Юрійович

аспірант,

Національний університет «Львівська політехніка»

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-8492-5925>**Чубай Володимир Миколайович**

кандидат економічних наук, професор кафедри обліку та аналізу

Національний університет «Львівська політехніка»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1641-1085>**Andrii Kril, Volodymyr Chubai**

Lviv Polytechnic National University

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ПІДПРИЄМСТВ

METHODOLOGICAL APPROACHES TO THE FORMATION OF AN INTERNAL CONTROL SYSTEM OF ENTERPRISES

Анотація. У статті досліджено методичні підходи до формування системи внутрішнього контролю підприємств на основі концептуальної моделі COSO Internal Control – Integrated Framework. Розглянуто причини, принципи, переваги та недоліки використання різних методичних підходів до побудови системи внутрішнього контролю. Обґрунтовано доцільність застосування ризико-орієнтованого, процесного та організаційного підходів для інтеграції контролю в бізнес-процеси, зменшення дублювання заходів та ефективного управління ризиками, що сприятиме прозорості фінансової звітності, підвищенню економічної безпеки, мінімізації фінансових втрат і прийняттю обґрунтованих управлінських рішень. Узагальнено взаємозв'язок внутрішнього контролю та стандартів ISA, який забезпечує якість аудиту. Підкреслено необхідність комплексного підходу до побудови ефективної системи внутрішнього контролю як важливого елемента корпоративного управління.

Ключові слова: бізнес-процеси, внутрішній контроль, економічні ризики, методичні підходи, процесний підхід, ризико-орієнтований підхід, аудит, концепція COSO, ISA, управління ризиками.

Summary. The article considers methodical approaches to formation of the internal control system of enterprises with consideration of modern challenges of risk management. It considers problems of introduction of effective internal control in modern economic conditions. The research works of domestic researchers in the field of internal control and audit are analysed. It is determined that an effective system of internal control contributes to improving the quality of management decisions, preventing risks and abuses. The article is devoted to the study of methodological approaches to the formation of the internal control system of enterprises. The main focus is on the COSO Internal Control – Integrated Framework as an internationally recognised risk management standard. Five methodological approaches are allocated: systemic, process, risk-oriented, regulatory and technological. The study complements the methodological approaches (organisational, regulatory, diagnostic, informational), presents their comparative characteristics, identifies their advantages and disadvantages. It has been established that the most effective approach is a combined approach that combines risk-based, process and organisational methods. This approach allows integrating control into business processes, identifying risks at different levels of management and minimising negative impacts. The article explored the relationship between the COSO Internal Control – Integrated Framework model and International Standards on Auditing (ISA), in particular ISA 315, ISA 330 and ISA 220, which regulate risk assessment and auditor response procedures. The proposed methodological approaches to the internal control system have been shown to be both complex and versatile, and to take account of the requirements of the audit. The key advantages of the integrated control system have been identified as follows: increasing the transparency of financial reporting, minimising economic risks, improving accounting procedures and forming an effective management strategy. The paper focuses on the role of internal control as a strategic tool for ensuring financial stability, economic security and long-term development of enterprises in the current market economy.

Keywords: business processes, internal control, economic risks, methodological approaches, process approach, risk-oriented approach, audit, COSO concept, ISA, risk management.

Постановка проблеми. Будь-яке підприємство, яке прагне стабільного розвитку та фінансової безпеки, має усвідомити, що впровадження внутрішнього контролю є не просто бажаною, а обов'язковою умовою ефективного функціонування. Внутрішній контроль дає змогу не лише забезпечити збереження активів і законність господарської діяльності, а й сприяє підвищенню ефективності основних бізнес-процесів, попередженню негативного впливу зовнішніх і внутрішніх ризиків та забезпеченню прозорості фінансово-господарських операцій.

Проте аналіз сучасного стану внутрішнього контролю на підприємствах показує, що ця система потребує суттєвого вдосконалення. Однією з головних проблем є затримка передачі інформації про діяльність підприємства відповідальним особам, що ускладнює прийняття своєчасних рішень та оперативне реагування на потенційні загрози. З огляду на це, існує нагальна потреба у розробці, впровадженні та постійному вдосконаленні механізмів внутрішнього контролю.

Внутрішній контроль має розглядатися не як формальна вимога, а як стратегічний інструмент управління, що забезпечує фінансову стабільність, економічну безпеку та довгостроковий розвиток підприємства. Його ефективне функціонування сприятиме не лише мінімізації ризиків, а й підвищенню загальної результативності діяльності, що у сучасних умовах ринкової економіки є ключовим фактором успіху.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Автори Бутинець Т.А. [1], Михалків А. [2], Мулик Я.І. [3], Косташ Т., Прокопенко О.В. [4], Савченко Р.О. [5] досліджують питання організації внутрішнього контролю, зосереджуючись на його структурі, функціях та практичному впровадженні. Науковці Кузик Н.П., Олійник С.О., Дерев'яно С.І. [6], Міщенко Т.М., Красевський В.М. [7] розглядають побудову системи внутрішнього контролю з огляду на потреби управління. Водночас такі науковці, як Гойло Н.В. [8], Назаренко Т. П. [9], Рудницький С.В. [10], Петрицька О.С. [11] аналізують методичні підходи до побудови системи внутрішнього аудиту на підприємствах. Однак, методичні підходи саме до системи внутрішнього контролю як окремого самостійного елемента усїєї управлінської структури підприємства залишаються недостатньо вивченими, що робить це питання особливо актуальним для подальших досліджень.

Мета статті. Дослідити та обґрунтувати методичні підходи до формування системи внутрішнього контролю підприємств, визначити ключові принципи, об'єкти та інструменти контролю, а також розробити рекомендації щодо його ефективної організації з урахуванням сучасних вимог управління та ризик-орієнтованого підходу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Внутрішній контроль є важливим елементом господарського механізму, що сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень. Оскільки єдиного універсального підходу до організації системи внутрішнього контролю не існує, її створення має базуватися на принципі системності. Контроль здійснюється на рівні підприємства, підсистем та окремих елементів.

Система внутрішнього контролю на вітчизняних підприємствах стикається з проблемою протидії двох концепцій – традиційної «контрольно-ревізійної» моделі та ризик-орієнтованого підходу. Попри зростаючу увагу керівників до регламентації контролю, на практиці часто використовується підхід тотального контролю, спрямованого на пошук винних, а не оцінку ризиків. Однією з причин цього є регуляторний тиск, що змушує підприємства діяти в межах жорстких вимог, уникаючи можливих санкцій [5]. У сучасних умовах функціонування суб'єктів господарювання процеси глобалізації та цифровізації стимулюють підприємства використовувати ризик-орієнтований підхід, який дасть змогу ефективніше оцінювати ризики та забезпечувати стабільність бізнес-процесів. Хоча, слід зауважити, що існують багато інших методичних підходів.

Формуючи систему внутрішнього контролю, підприємству доцільно орієнтуватися насамперед на концептуальну модель COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission), оскільки вона є міжнародно визаним стандартом, що забезпечує комплексний підхід до управління ризиками та контролю. COSO Internal Control – Integrated Framework [12] інтегрує всі ключові аспекти внутрішнього контролю, включаючи середовище контролю, оцінку ризиків, контрольні заходи, інформацію та комунікацію, а також моніторинг, що дозволяє створити ефективну систему управління на всіх рівнях організації. Крім того, ця модель допомагає підприємству не лише реагувати на проблеми, а й попереджати їх, забезпечуючи стабільність бізнес-процесів. COSO є гнучкою та адаптивною, тому може бути використана підприємствами різних галузей і масштабів діяльності, що робить її універсальним інструментом для формування ефективної системи внутрішнього контролю.

Саме методичні підходи до формування системи внутрішнього контролю висвітлені в різних його компонентах [12]:

1) системний підхід відображає загальну концепцію COSO Internal Control – Integrated Framework, яка орієнтована на інтегровану систему контролю, що охоплює всі рівні управління;

2) процесний підхід базується на Принципах 10–12, які описані в компоненті «Контрольні заходи» (Control Activities) COSO Framework.

Вони акцентують увагу на необхідності чіткого визначення контрольних точок у процесах підприємства, що сприяє досягненню цілей суб'єкта господарювання;

3) ризик-орієнтований підхід, відповідно до Принципів 6–9 «Оцінки ризиків» (Risk Assessment) COSO, акцентує увагу на виявленні та оцінці ризиків, які можуть вплинути на досягнення цілей підприємства. Врахування ризиків на кожному етапі операційного процесу дозволяє розробити не лише оперативні кроки для мінімізації або повного усунення ризиків, але й сформулювати адекватну стратегію управління;

4) регламентний підхід відображає Принципи 16–17 «Моніторинг заходів контролю» (Monitoring Activities) COSO, що акцентують увагу на необхідності постійного моніторингу і вдосконалення внутрішньої контрольної системи, а також створенні відповідних регламентних документів, які регулюють діяльність у межах контролю;

5) технологічний підхід втілюється в компоненті «Інформація та комунікація» (Information & Communication) COSO, де підкреслюється важливість використання сучасних технологій для забезпечення швидкої та ефективної передачі інформації всередині організації (Принципи 13–15).

Всі ці методичні підходи, відповідно до COSO Internal Control – Integrated Framework, є

невід'ємними складовими ефективної системи внутрішнього контролю і взаємно доповнюють один одного, сприяючи досягненню стратегічних цілей підприємства.

Підприємства можуть стикатися з різними проблемами, які знижують ефективність управління та фінансової стабільності. Вибір методичного підходу до формування системи внутрішнього контролю має базуватися на характері цих проблем (табл. 1).

Вибір якогось одного з цих підходів залежить від специфіки проблеми, з якою стикається підприємство. Процесний підхід підходить для оптимізації операцій, ризик-орієнтований – для мінімізації загроз, системний – для побудови комплексного контролю, технологічний – для автоматизації, а регламентний – для впорядкування діяльності. У більшості випадків доцільно використовувати комбінований підхід, що поєднує кілька методичних підходів для створення ефективної системи внутрішнього контролю.

Методологія COSO може бути адаптована до специфіки будь-якого підприємства, незалежно від його галузі, розміру чи організаційної структури. Це робить її універсальним інструментом для створення ефективного внутрішнього контролю. Використання COSO Internal Control – Integrated Framework сприяє дотриманню міжнародних стандартів фінансової звітності та національних

Таблиця 1 – Методичні підходи до формування системи внутрішнього контролю

№ з/п	Проблема на підприємстві	Наслідки для діяльності	Доцільний методичний підхід	Обґрунтування вибору підходу
Початкове впровадження				
1	Відсутність єдиної інтегрованої системи контролю	Нескоординованість дій між підрозділами, дублювання або відсутність контролю за певними операціями	Системний підхід	Дає змогу створити єдину, узгоджену систему внутрішнього контролю, що охоплює всі рівні управління
2	Відсутність чіткої структури бізнес-процесів	Низька ефективність управління, дублювання функцій, хаотичність операцій	Процесний підхід	Допомагає чітко визначити контрольні точки в основних бізнес-процесах та розподілити відповідальність за їх виконання
3	Високий рівень фінансових ризиків (шахрайство, збиткові операції, невраховані витрати)	Фінансові втрати, проблеми з ліквідністю, зниження інвестиційної привабливості	Ризик-орієнтований підхід	Дає змогу ідентифікувати, оцінити та мінімізувати ключові ризики, що впливають на фінансовий стан підприємства
Подальше вдосконалення				
4	Низький рівень автоматизації контролюючих процесів	Трудомісткість перевірок, висока ймовірність людських помилок, повільна обробка інформації	Технологічний підхід	Впровадження сучасних ІТ-рішень для автоматизації контролю допоможе зменшити навантаження на персонал і підвищити ефективність контролю
5	Відсутність чітких внутрішніх нормативних документів	Невизначеність відповідальності працівників, суб'єктивність у прийнятті рішень, неузгодженість дій	Регламентний підхід	Розробка внутрішніх регламентів і стандартів дозволить встановити чіткі правила та процедури для всіх учасників процесу контролю

Джерело: сформовано автором на основі [12]

законодавчих вимог, що зменшує ризики санкцій та підвищує довіру з боку інвесторів і регуляторних органів.

Варто зауважити, що ці підходи відповідно до COSO Internal Control – Integrated Framework не є ізольованими, а взаємодіють між собою, утворюючи цілісну систему. У табл. 2 ми розглянули переваги і недоліки використання висвітлених в табл. 1 методичних підходів та виокремили додаткові підходи щодо формування системи внутрішнього контролю на підприємстві, виходячи з вітчизняної практики.

Підсумовуючи інформацію з табл. 2 ми можемо стверджувати, що використання суто нормативно-правового підходу, з одного боку, гарантує дотримання законодавства, але, з іншого, носить дуже формальний характер і не враховує специфіку

бізнесу. Інформаційно-технологічний та діагностичний підходи не можуть існувати як самостійні повноцінні підходи до формування системи контролю, адже вони мають риси моніторингу, який є частиною системи внутрішнього контролю. Відповідно, саме ризико-орієнтований підхід є ефективним для побудови системи внутрішнього контролю на підприємстві через призму управління ризиками, але потребує значних витрат на їхню ідентифікацію, а також кваліфікованих працівників. У поєднанні з процесним та організаційно-регламентним він дозволяє не лише інтегрувати контроль у всі бізнес-процеси, зменшуючи дублювання заходів, але й виявляти ризики на усіх ланках управління та центрах відповідальності.

Слід зауважити, що ризико-орієнтований підхід також корелює з вимогами міжнародних стан-

Таблиця 2 – Опис основних методичних підходів до формування системи внутрішнього контролю, їх причин використання, переваг і недоліків

№ з/п	Методичний підхід	Причини використання	Переваги	Недоліки
1	Ризико-орієнтований підхід	для зменшення негативного впливу ризиків на діяльність підприємства	– зосередженість на ключових ризиках – забезпечення ефективності контролю через його адаптацію до ризиків	– складність ідентифікації ризиків та високі витрати на оцінку ризиків
2	Процесний підхід	для інтеграції контролю в усі бізнес-процеси та забезпечення їх безперервного функціонування	– підвищення ефективності процесів – зменшення дублювання контрольних заходів	– необхідність значних змін у структурі підприємства – трудомісткий процес впровадження
3	Системний підхід	для створення інтегрованої системи управління, що охоплює контроль, аудит і управління ризиками	– універсальність – покращення координації між підрозділами; – висока адаптивність	– високі вимоги до кваліфікації персоналу – значні витрати на впровадження та підтримку
4	Нормативно-правовий підхід	для забезпечення відповідності діяльності підприємства чинному законодавству та стандартам	– забезпечення правової відповідності діяльності суб'єкта господарювання та контрольних процедур – зменшення ризику штрафів і санкцій	– можливість формального підходу, без врахування специфіки бізнесу – орієнтація на «мінімальні вимоги»
5	Діагностичний підхід	для виявлення «вузьких місць» у системі управління та підвищення її ефективності	– можливість швидкого виявлення слабких місць – покращення якості контролю за рахунок цільових заходів	– обмеженість ефективності без належного використання інших підходів – не завжди охоплює всі аспекти системи
6	Організаційно-регламентний	необхідність чіткого розподілу обов'язків і повноважень та потреба у формалізації контрольних процедур	– чітка структура відповідальності – прозорість системи контролю – легкість впровадження стандартів	– можлива бюрократизація процесів – недостатня гнучкість – ризик формального підходу до контролю
7	Інформаційно-технологічний	великий обсяг інформації та необхідність автоматизації контролю задля оперативного реагування	– швидкість обробки інформації – можливість автоматизації – зменшення людського фактору	– залежність від технічних засобів – високі витрати на програмне забезпечення – ризики інформаційної безпеки

Джерело: сформовано автором

дартів аудиту (ISA), адже COSO Internal Control – Integrated Framework і стандарти аудиту, такі як ISA, мають спільну мету – забезпечити ефективне управління ризиками та належний контроль. При цьому COSO Internal Control – Integrated Framework забезпечує основу для побудови внутрішнього контролю, а міжнародні стандарти аудиту допомагають аудиторам оцінювати та перевіряти ефективність цього контролю. Серед ISA можна виділити такі, найбільш пов'язані з оцінюванням ефективності систем внутрішнього контролю та ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності, зокрема допущених помилок чи шахрайських дій, стандарти:

– ISA 315 «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення (Identifying and Assessing the Risks of Material Misstatement)» через розуміння підприємства та його середовища тісно пов'язаний з ризик-орієнтованим підходом до внутрішнього контролю і вимагає від аудиторів оцінки та розуміння ризиків, пов'язаних із фінансовою звітністю, що дає змогу аудиторам визначити контрольні заходи для запобігання чи виявлення помилок [13];

– ISA 330 «Дії аудитора у відповідь на оцінені ризики (The Auditor's Responses to Assessed Risks)» визначає процедури, які аудитор повинен здійснити для реагування на виявлені ризики. Цей стандарт підтримує ризик-орієнтований підхід до внутрішнього контролю, допомагаючи аудитору адаптувати свою стратегію контролю в залежності від оцінених ризиків [14];

– ISA 220 «Управління якістю аудиту фінансової звітності (Quality Management for an Audit of Financial Statements)» забезпечує високі вимоги до якості роботи аудиторів, що впливає на оцінювання системи внутрішнього контролю підприєм-

ства та аналіз корпоративної культури та політик управління ризиками клієнта [15].

Взаємозв'язок COSO та міжнародних стандартів аудиту підтверджує важливість комплексного підходу до забезпечення надійності фінансової звітності та якості аудиторських перевірок.

Висновки. Ефективно організована система внутрішнього контролю повинна сприяти оптимізації процесів фінансового та управлінського обліку, підвищенню якості та обґрунтованості прийнятих управлінських рішень, своєчасному виявленню та усуненню фінансових і операційних ризиків, запобіганню шахрайству, зловживанням та фінансовим втратам, підвищенню довіри з боку інвесторів, партнерів і регуляторних органів. Завдяки чітко визначеній структурі контролю та інформаційній взаємодії, використання методичних підходів COSO Internal Control – Integrated Framework дозволить побудувати ефективну систему внутрішнього контролю, яка сприятиме зниженню ризиків, покращенню управління підприємством та досягненню стратегічних цілей. Ризико-орієнтований підхід, у комбінації з процесним та організаційно-регламентним підходами, до побудови системи внутрішнього контролю є ключовим елементом ефективного управління ризиками на підприємстві та відповідає вимогам міжнародних стандартів аудиту. Він не лише інтегрує контрольні механізми у всі бізнес-процеси, а й забезпечує аудиторам основу для оцінки та перевірки ефективності контролю відповідно до вимог ISA. Загалом комплексний підхід у формуванні системи внутрішнього контролю сприятиме об'єднанню функцій внутрішнього контролю, управління ризиками та аудиту, а також лежатиме в основі єдиної системи корпоративного управління.

Список використаних джерел:

1. Бутинець Т.А. Організаційні підходи до формування системи внутрішнього контролю. *«Вісник ЖДТУ»: Економіка, управління та адміністрування*. 2013. № 1(63), С. 12–17. DOI: [https://doi.org/10.26642/jen-2013-1\(63\)-12-17](https://doi.org/10.26642/jen-2013-1(63)-12-17) (дата звернення: 03.02.2025).
2. Михалків А., Костах Т. Внутрішній контроль процесу господарювання: проблеми організації. *Економіка та держава*. 2020. № 1. С. 61–65. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/1_2020/13.pdf (дата звернення: 03.02.2025).
3. Мулик Я. Методичні та організаційні підходи до системи внутрішнього контролю на підприємстві. *Агросвіт*. 2020. № 17–18. С. 28–38. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2020.17-18.28> (дата звернення: 03.02.2025).
4. Прокопенко О.В., Богачов Д.І. Організаційно-економічні підходи до внутрішнього контролю на промисловому підприємстві. *Академічні візії*, 2023. № 19. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/536> (дата звернення: 03.02.2025).
5. Савченко Р.О. Організація системи внутрішнього контролю на основі ризик-орієнтованого підходу. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. Сер.: *Бухгалтерський облік, контроль і аналіз*. 2013. Вип. 2. С. 296–302. URL: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/30851> (дата звернення: 03.02.2025).
6. Кузик Н. П., Олійник С.О., Дерев'яно С.І. Організаційні особливості системи внутрішнього контролю в акціонерному товаристві та її оцінка. *Становлення та розвиток обліку, контролю і аналізу в Україні*: тези доп. Міжнар. наук. конф., присвяч. 100-річчю від дня народж. Німчинова Прокопа Петровича, 16–17 берез. 2006 р. Київ: КНЕУ, 2006. С. 195–200. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/1ada88cd-0600-49be-b6cb-1620239723ae/content> (дата звернення: 03.02.2025).
7. Міщенко Т.М., Краєвський В.М. Цілісна система контролю корпоративного суб'єкта господарювання та її структурні елементи. *Український економічний часопис*. 2024. № 5. С. 87–94. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2024-5-16> (дата звернення: 03.02.2025).

8. Гойло Н.В. Організація роботи служби внутрішнього аудиту на основі ризик-орієнтованого підходу. *Вчені записки університету «КРОК». Серія: Економіка*. 2020. Вип. 3. С. 38–45. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzuk_2020_3_7 (дата звернення: 03.02.2025).
9. Назаренко Т. П. Служба внутрішнього аудиту: особливості організації. *Економічний аналіз*. 2016. Том 23. № 2. С. 119–125. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/2482/1/18.pdf> (дата звернення: 03.02.2025).
10. Рудницький В.С. Внутрішній аудит: методологія, організація: монографія. Тернопіль: Економічна думка, 2000. 106 с.
11. Петрицька О. Організація внутрішнього аудиту на підприємствах. Приазовський економічний вісник. 2019. № 5 (16). С. 356–359. DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2019-5-61> (дата звернення: 03.02.2025).
12. Internal Control – Integrated Framework: The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). 2013. URL: https://www.coso.org/_files/ugd/3059fc_1df7d5dd38074006bce88fd621a942cf.pdf (дата звернення: 03.02.2025).
13. Міжнародний стандарт аудиту (ISA) 315 «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення» URL: [https://www.mof.gov.ua/storage/files/Hide/2_ISA_315_\(Revised_2019\)_Full_Standard_and_Conforming_Amendments_\(uk\).pdf](https://www.mof.gov.ua/storage/files/Hide/2_ISA_315_(Revised_2019)_Full_Standard_and_Conforming_Amendments_(uk).pdf) (дата звернення: 03.02.2025).
14. Міжнародний стандарт аудиту (ISA) 330 «Дії аудитора у відповідь на оцінені ризики». Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2020 року, частина I. IFAC (МФБ). URL: <https://surl.li/vlisxr> (дата звернення: 03.02.2025).
15. Міжнародний стандарт аудиту (ISA) 220 «Управління якістю аудиту фінансової звітності» URL: [https://www.mof.gov.ua/storage/files/Hide/1_ISA_220_\(Revised\)_Final_Standard_\(Not_Formatted\)\(uk\).pdf](https://www.mof.gov.ua/storage/files/Hide/1_ISA_220_(Revised)_Final_Standard_(Not_Formatted)(uk).pdf) (дата звернення: 03.02.2025).

References:

1. Butynets T. A. (2013) Orhanizatsiini pidkhody do formuvannya systemy vnutrishnoho kontroliu [Organizational approaches to forming an internal control system]. *“Visnyk ZhDTU”: Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia – Bulletin of ZhDTU: Economics, Management, and Administration*, vol. 1(63), pp. 12–17. DOI: [https://doi.org/10.26642/jen-2013-1\(63\)-12-17](https://doi.org/10.26642/jen-2013-1(63)-12-17) (in Ukrainian)
2. Muhalkiv A., Kostash T. (2020) Vnutrishnii kontrol protsesu hospodariuvannia: problemy orhanizatsii. [Internal control process management: problems the organization], *Ekonomika ta derzhava – Economy and State*, vol. 1, pp. 61–65. Available at: http://www.economy.in.ua/pdf/1_2020/13.pdf (in Ukrainian)
3. Mulik Ya. I. (2020) Metodichni ta organizacijni pidhody do sistemi vnutrishnogo kontrolyu na pidpriemstvi [Methodical and organizational approaches to the internal control system at the enterprise]. *Agrosvit – Agroworld*, vol. 17–18, pp. 28–38. Available at: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=3287&i=4> (in Ukrainian)
4. Prokopenko O. V., Bohachov D. I. (2023) Orhanizatsiino-ekonomichni pidkhody do vnutrishnoho kontroliu na promyslovomu pidpriemstvi. [Organizational and Economic Approaches to Internal Control in Industrial Enterprises]. *Akademichni vizii – Academic Visions*, vol. 19. Available at: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/536> (in Ukrainian)
5. Savchenko R. O. (2013) Orhanizatsiia systemy vnutrishnoho kontroliu na osnovi ryzyk-oriietovanoho pidkhodu [Organization of the internal control system based on a risk-oriented approach]. *Problemy teorii ta metodolohii bukhhalters'koho obliku, kontroliu i analizu – Problems of the Theory and Methodology of Accounting, Control, and Analysis*, vol. 2, pp. 296–302. Available at: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/30851> (in Ukrainian)
6. Kuzyk N. P., Oliinyk S. O., Derevianko S. I. (March 16–17, 2006) Orhanizatsiini osoblyvosti systemy vnutrishnoho kontroliu v aktsionernomu tovarystvi ta yii otsinka [Organizational Features of the Internal Control System in a Joint-Stock Company and Its Assessment]. *Stanovlennia ta rozvytok obliku, kontroliu i analizu v Ukraini – Formation and Development of Accounting, Control, and Analysis in Ukraine*: tezy dop. Mizhnar. nauk. konf., prysviach. 100-richchiu vid dnia narodzh. Nimchynova Prokopa Petrovycha. Kyiv: KNEU, pp. 195–200. Available at: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/1ada88cd-0600-49be-b6cb-1620239723ae/content> (in Ukrainian)
7. Mishchenko T. M., Kraievskiy V. M. (2024) Tsilisna systema kontroliu korporatyvnoho subiekta hospodariuvannia ta yii strukturni elementy [Comprehensive control system of the corporate entity and its structural elements]. *Ukrainskyi ekonomichnyi chasopys – Ukrainian Economic Journal*, vol. 5, pp. 87–94. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2024-5-16> (in Ukrainian)
8. Hojlo N. V. (2020) Orhanizatsiia roboty sluzhby vnutrishnoho audytu na osnovi ryzyk-oriietovanoho pidkhodu [Organization of the Internal Audit Service Based on the Risk-Oriented Approach.]. *Vcheni zapysky universytetu "KROK". Seriya: Ekonomika – Scientific Notes of the "KROK" University. Series: Economics*. vol. 3, pp. 38–45. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzuk_2020_3_7 (in Ukrainian)
9. Nazarenko T. P. (2016) Sluzhba vnutrishnoho audytu: osoblyvosti orhanizatsii [The internal audit department: features of organization] *Ekonomichnyi analiz- Economic Analysis*, vol. 23, is. 2, pp. 119–125. Available at: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/2482/1/18.pdf> (in Ukrainian)
10. Rudnyckiy V. S. (2000) Vnutrishnij audyt: metodologhija, orghanizacija : monoghrafija. [Internal audit: methodology, organization : monograph]. Ternopilj: Ekonomichna dumka, 106 p (in Ukrainian)
11. Petrytska O. (2019) Orhanizatsiia vnutrishnoho audytu na pidpriemstvakh [Organization of Internal Auditing in Enterprises]. *Pryazovskiy ekonomichnyi visnyk – Pryazovskiy Economic Bulletin*, vol. 5 (16), pp. 356–359. DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2019-5-61> (in Ukrainian)

12. Internal Control – Integrated Framework: The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). (2013). Available at: https://www.coso.org/_files/ugd/3059fc_1df7d5dd38074006bce8fdf621a942cf.pdf

13. Mizhnarodnyj standart audytu [International Standard on Auditing] 315 Identyfikatsiia ta otsiniuvannia ryzykiv suttievoho vykryvlennia [Identifying and Assessing the Risks of Material Misstatement]. Available at: [https://www.mof.gov.ua/storage/files/Hide/2_ISA_315_\(Revised_2019\)_Full_Standard_and_Conforming_Amendments_\(uk\).pdf](https://www.mof.gov.ua/storage/files/Hide/2_ISA_315_(Revised_2019)_Full_Standard_and_Conforming_Amendments_(uk).pdf) (in Ukrainian)

14. Mizhnarodnyj standart audytu [International Standard on Auditing] 330 Dii audytora u vidpovid na otsineni ryzyku [The Auditor's Responses to Assessed Risk]. Mizhnarodni standarty kontroliu yakosti, audytu, ohliadu, inshoho nadannia vpevnenosti ta suputnykh posluh. (2020) Chastyna I. IFAC (MFB). Available at: <https://surl.li/vlisxr> (in Ukrainian)

15. Mizhnarodnyj standart audytu [International Standard on Auditing] 220 Upravlinnia yakistiu audytu finansovoi zvitnosti [Quality Management for an Audit of Financial Statements]. Available at: [https://www.mof.gov.ua/storage/files/Hide/1_ISA_220_\(Revised\)_Final_Standard_\(Not_Formatted\)\(uk\).pdf](https://www.mof.gov.ua/storage/files/Hide/1_ISA_220_(Revised)_Final_Standard_(Not_Formatted)(uk).pdf) (in Ukrainian)

Стаття надійшла до редакції 07.02.2025